

శ్రీమద్రామాయణం :: అయోధ్యాకాండ :: ధర్మపథం

శ్రీశోభకృత్ నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయణం,
వర్షబుతువు, భాద్రపదమాసం

-130-

శుక్ల అష్టమి - మూల
23.09.2023 శనివారము

శ్రీ గురు ధ్యానమ్

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, అస్మిన్ భువనే , సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం,ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం,దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం,సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్కరం, ద్వాదశసర్గ, శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ రామ ప్రార్థన - అయోధ్యాఖ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్త్యరాజ్యం గిరౌవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

॥ శ్రీరెమచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః ॥

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ద్వాదశస్కంధః

కిం మాం వక్ష్యతి కౌసల్యా రాఘవే వనమాస్థితే ।
కించైనాం ప్రతివక్ష్యామి కృత్వా విప్రియమీదృశమ్ ॥ ॥ 12.68 ॥

యదా యదా హి కౌసల్యా దాసీవచ్ఛ సఖీవ చ ।
భార్యావద్భగినీవచ్ఛ మాతృవచ్ఛోపతిష్ఠతి ॥ ॥ 12.69 ॥

సతతం ప్రియకామా మే ప్రియపుత్రా ప్రియంవదా ।
న మయా సత్కృతా దేవీ సత్కారార్థా కృతే తవ ॥ ॥ 12.70 ॥

ఇదానీం తత్తపతి మాం యన్మయా సుకృతం త్వయి ।
అపథ్యవ్యంజనోపేతం భుక్తమన్నమివాతురమ్ ॥ ॥ 12.71 ॥

విప్రకారం చ రామస్య సన్ప్రయాణం వనస్య చ ।
సుమిత్రా ప్రేక్ష్య వై భీతా కథం మే విశ్వసిష్యతి ॥ ॥ 12.72 ॥

కృపణం బత వైదేహీ శ్రోష్యతి ద్వయమప్రియమ్ ।
మాం చ పంచత్వమాపన్నం రామం చ వనమాశ్రితమ్ ॥ ॥ 12.73 ॥

వైదేహీ బత మే ప్రాణాన్ శోచంతి క్షపయిష్యతి ।
హీనా హిమవతః పార్శ్వే కిన్నరేణేవ కిన్నరీ ॥ ॥ 12.74 ॥

న హి రామమహం దృష్ట్వా ప్రవసంతం మహావనే ।
చిరం జీవితుమాశంసే రుదన్తిం చాపి మైథిలీమ్ ॥ ॥ 12.75 ॥

సా నూనం విధవా రాజ్యం సపుత్రా కారయిష్యసి ।
న హి ప్రవ్రాజితే రామే దేవి జీవితుముత్సహే ॥ ॥ 12.76 ॥

సతీం త్వామహమత్యంతం వ్యవస్యామ్యసతీం సతీమ్ ।
రూపిణీం విషసంయుక్తాం పీత్వేవ మదిరాం నరః ॥ ॥ 12.77 ॥

అన్యతైర్బహు మాం సాన్వైః సాన్వయన్తి స్మ భాషసే ।
గీతశబ్దేన సంరుద్ధ్య లుబ్ధో మృగమివావధీః ॥ ॥ 12.78 ॥

అనార్య ఇతి మామార్యాః పుత్రవిక్రాయకం ధ్రువమ్ ।
ధిక్కరిష్యన్తి రధ్యాసు సురాపం బ్రాహ్మణం యథా ॥ 12.79 ॥

అహో దుఃఖమహో కృచ్ఛం యత్ర వాచః క్షమే తవ ।
దుఃఖమేవంవిధం ప్రాప్తం పురాకృతమివాశుభమ్ ॥ 12.80 ॥

చిరం ఖలు మయా పాపే త్వం పాపేనాభిరక్షితా ।
అజ్ఞానాదుపసమ్పన్నా రజ్జురుద్భన్ధినీ యథా ॥ 12.81 ॥

రమమాణస్త్వయా సార్థ మృత్యుం త్వాం నాభిలక్షయే ।
బాలో రహసి హస్తేన కృష్ణసర్పమివాస్పృశమ్ ॥ 12.82 ॥

మయా హ్యపితృకః పుత్రః సమహాత్మా దురాత్మనా ।
తం తు మాం జీవలోకోఽయం నూనమాక్రోష్టుమర్హతి ॥ 12.83 ॥

బాలిశో బత కామాత్మా రాజా దశరథో భృశమ్ ।
యః స్త్రీకృతే ప్రియం పుత్రం వనం ప్రస్థాపయిష్యతి ॥ 12.84 ॥

వ్రతైశ్చ బ్రహ్మచర్యైశ్చ గురుభిశ్చోపకర్షితః ।
భోగకాలే మహత్కృచ్ఛం పునరేవ ప్రపత్యతే ॥ 12.85 ॥

నాలం ద్వితీయం వచనం పుత్రో మాం ప్రతిభాషితుమ్ ।
స వనం ప్రవ్రజేత్సుక్తః బాధమిత్యేవ వక్ష్యతి ॥ 12.86 ॥

యది మే రాఘవః కుర్యాత్ వనం గచ్ఛేతి చోదితః ।
ప్రతికూలం ప్రియం మే స్యాత్ న తు వత్సః కరిష్యతి ॥ 12.87 ॥

శుద్ధభావో హి భావం మే న తు జ్ఞాస్యతి రాఘవః ।
స వనం ప్రవ్రజేత్సుక్తః బాధమిత్యేవ వక్ష్యతి ॥ 12.88 ॥

**ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే అదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ద్వాదశస్కంధః
॥ ధీలశ్రుతిః ॥**

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥

॥ శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః ॥

అథ ధన్వంతరి శ్లోకమ్

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగాన్మే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠంతి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవంతి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ, సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే, సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

అథ సప్త్రహస్థాన్

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
దీర్ఘాయుష్స్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యంతు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేస్తు గ్రహాః కుర్వంతు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమాప్రాథనా : యదక్షరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠంత్యై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ : శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥